

Valpsjuka

Vaccinera din hund

Sjukdomen orsakas av ett virus (Morbillivirus) som främst sprids via luften och genom direktkontakt med smittade hundar, men kan också utsöndras t.ex. med urin i 2-3 månader efter infektionen. Virus överlever inte särskilt länge i miljön. Ungefär en vecka efter smittillfället får hunden först feber och därefter vanligtvis hosta, snuva, lunginflammation, diarré och/eller symptom från centrala nervsystemet, dvs kramper eller förändrat beteende.

Valpsjuka är en allvarlig, ibland dödlig, sjukdom och de hundar som får neurologiska symtom går oftast inte att rädda. Sjukdomen är vanlig i hela Europa och ett fullgott vaccinationsskydd är viktigt för att förhindra sjukdomsutbrott. I Sverige upptäcks endast något enstaka fall per år, vilket bland annat beror på att de flesta hundar är vaccinerade. Alla svenska hundar bör vaccineras mot valpsjuka regelbundet.

Parvo virus

Håll din hund vaccinerad och undvik förorenade rastplatser

Parvo virus, som orsakar mag-tarmsjukdom hos hund, är mycket motståndskraftigt mot desinfektionsmedel och kan därför finnas kvar i miljön (t.ex. i rastgårdar och inomhuslokaler) väldigt länge. Virus kan finnas kvar länge i hundens päls, på skor och på kläder och kan alltså tas med hem och orsaka dödsfall hos ovaccinerade valpar i kennel, utan att den resande hunden varit sjuk. Parvo virus utsöndras med avföringen från smittade hundar under ca två veckor och sprids därför lätt till andra hundar. Symtomen varierar från lindrig diarré till allvarlig diarré, kräkningar, vätskeförlust, feber, nedsatt immunförsvar och även dödsfall.

Hos mycket unga valpar kan virus ibland sätta sig i hjärtmuskeln och leda till döden. Dräktiga tikar som smittas kan överföra smittan till fostren. Parvo virus förekommer överallt där det finns hundar. Alla svenska hundar bör därför ges fullgott vaccinationskydd mot parvo virus infektion och följa det rekommenderade vaccinations schemat du fått ifrån din uppfödare eller veterinär. Man bör också undvika att rasta hunden i förorenade rastgårdar. Valpar bör inte träffa andra hundar eller rastgårdar förrän 2 veckor efter deras senaste vaccination.

Leptospiros

Låt inte hunden bada i diken och pölar. Vaccination är ett krav inför utlandsresan

Sjukdomen orsakas av spiralformade bakterier som hör till familjen Leptospira. Smittan sprids bland annat av gnagares urin. Ofta har smittade hundar fått i sig bakterier när de badat i förorenade vattensamlingar eller diken. Symtomen varierar men ovaccinerade hundar kan bli mycket allvarligt sjuka med hög feber, muskelsmärter, kräkningar, uttorkning och chocktillstånd och död. I mer utdragna förlopp kan förlöpande skador, på lever och njurar, som också kan leda till döden uppkomma. Smittade hundar som överlever kan utsöndra smittämnet med urinen under lång tid. Leptospiros kan också ge allvarlig sjukdom hos människa.

Om infekterade hundar får vård i tid kan infektionen hävas med intensivbehandling och antibiotika. Vaccination ger skydd mot allvarlig sjukdom men för säkerhets skull bör även vaccinerade hundar undvika misstänkta smittade miljöer, t.ex. inte få bada i diken och pölar. Grundvaccineringen består av 2 injektioner med 4 veckors mellanrum och därefter årligen eller oftare vid ökad smittorisk. Leptospiros är sällsynt i Sverige, men förekommer i många andra EU-länder.

Vaccinering mot kennelhosta

Vaccin mot kennelhosta är ett tilläggs vaccin som kan vara aktuellt för hundar som vistas ofta i hundrika miljöer, t.ex. tävlingar, utställningar, hundpensionat mm. Vaccination sker som regel vid 12 veckors ålder och därefter 1 gång varje år. Man bör dock vara medveten om att vaccinet inte ger 100% skydd mot kennelhosta.

Rabies

Vaccination och antikroppskontroll krävs för att göra en utlandsresa med din hund

Rabies är en dödlig sjukdom som orsakas av ett virus (rhabdovirus) och kan drabba de flesta varmblodiga djur, inklusive människa. Virus sprids med saliven och smittan överförs framför allt via bitt eller saliv som kommer i kontakt med sår. Symtomen ses tidigast några dagar efter smittotillfället, men inkubationstiden kan vara flera månader. Hos hund ses först ett förändrat beteende, t.ex. oro, ökad känslighet för ljus och ljud, ökad sällskaplighet eller ökad aggression. Därefter inträder ett stadium av upphetsning när hunden är mest benägen att bita, dreglar och verkar frånvarande. I slutstadiet ses kramper och förlamningar som leder till döden.

Rabies förekommer hos nötkreatur och får i många EU-länder. Vilda rävar är den viktigaste smittkällan för rabies i Europa, men omfattande vaccination av rävarna har minskat smittspridningen kraftigt. Grundvaccineringen består av 2 injektioner med 3-4 veckors mellanrum.

Rävrens dvärgbandmask

Låt inte hunden få jaga smågnagare. Avmaska alltid innan och efter hemresan

Rävrens dvärgbandmask (*Echinococcus multilocularis*) kan smitta hundar och katter. Masken förekommer i flera europeiska länder, främst kring Alperna men även i storstadsområden som Hamburg och Zürich. Hunden smittas genom att äta upp sork som i sin tur smittats av rävrens avföring. Den vuxna masken (1,5 - 4 mm lång) lever i hundens eller rävrens tarm och utvecklar mikroskopiska ägg som utsöndras med avföringen. Hunden blir inte sjuk.

Det farliga med denna mask är att äggen som avges från hunden (eller räv och katt) också kan smitta människa. Hos människan utvecklas bandmasken i levern och sprids till andra organ, vilket naturligtvis kan orsaka allvarlig sjukdom. Sjukdomen är cancerliknande och mycket svår att behandla. I områden med många smittade rävar upplyser myndigheterna allmänheten om risken att smittas om man äter råa bär och svamp som plockats i skogen. Mask äggen är inte synliga för ögat och kan även finnas i pälsen på smittade djur.

Rävrens dvärgbandmask finns inte i Sverige. Vi skulle få stora svårigheter att ta vara på svamp och bär om parasiten spreds till svenska rävar. Därför är noggrann avmaskning av hundar som varit ute och rest mycket viktigt för att hålla de svenska rävarna friska. Djuren ska behandlas med avmaskningsmedel som innehåller prazikvantel. Den avmaskningen som krävs före återresan till Sverige skyddar även mot andra bandmask arter som hunden kan smittas med under resan t.ex. hundens dvärgbandmask och fårets bandmask.

Fler sjukdomar finns att läsa om på Statens Veterinärmedicinska Anstalt, SVA's hemsida.